

การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาและความหมายของชื่อสถานที่ท่องเที่ยว ลักษณะการตั้งชื่อและความสัมพันธ์ระหว่างชื่อสถานที่ท่องเที่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยศึกษาเฉพาะรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดตากที่ประกาศโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคเหนือเขต 4 ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งมีจำนวน 71 ชื่อ การเก็บข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์และการค้นคว้าเอกสารต่างๆ ประกอบกัน โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน คือ 1) จัดประเภทสถานที่ท่องเที่ยว 2) วิเคราะห์ที่มาของชื่อสถานที่ท่องเที่ยว 3) วิเคราะห์ความหมายของชื่อสถานที่ท่องเที่ยว 4) วิเคราะห์ลักษณะการตั้งชื่อและการเปลี่ยนแปลงของชื่อสถานที่ท่องเที่ยว 5) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อสถานที่ท่องเที่ยวกับลักษณะทางภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

ผลการศึกษาพบว่า ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวทั้งหมดมีความหมายตรงตามรูปภาษา ยกเว้นชื่อคอกแม่ระเมิง มีความหมายเปรียบจำนวน 2 ชื่อ มีความหมายตามตำนานจำนวน 23 ชื่อ สามารถจำแนกลักษณะการตั้งชื่อสรุปได้ดังนี้ ตั้งชื่อตามลักษณะภูมิประเทศจำนวน 12 ชื่อ ตั้งชื่อตามชื่อแม่น้ำลำธารจำนวน 4 ชื่อ ตั้งชื่อตามชื่อพืชจำนวน 3 ชื่อ ตั้งชื่อตามชื่อสัตว์จำนวน 2 ชื่อ ตั้งชื่อตามชื่อบุคคลจำนวน 10 ชื่อ ตั้งชื่อตามตำนานหรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์จำนวน 12 ชื่อ ตั้งชื่อตามชื่อสถานที่ที่มีอยู่เดิมจำนวน 9 ชื่อ ตั้งชื่อตามคำภาษากะเหรี่ยงจำนวน 11 ชื่อ ตั้งชื่อเพื่อความเป็นมงคลจำนวน 5 ชื่อ ตั้งชื่อในลักษณะอื่นๆ จำนวน 3 ชื่อ บางชื่อมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจำแนกการเปลี่ยนแปลงออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเปลี่ยนแปลงด้านเสียงจำนวน 7 ชื่อ 2) การเปลี่ยนแปลงด้านคำจำนวน 2 ชื่อ 3) การเปลี่ยนเป็นชื่อใหม่จำนวน 10 ชื่อ การศึกษาชื่อที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศจำแนกได้ดังนี้ 1) บ่งบอกว่าเป็นสถานที่บนภูเขา 2) บ่งบอกลักษณะบางประการของหน้าผา 3) บ่งบอกสภาพของป่าไม้หรือชนิดของต้นไม้ และ 4) แสดงลักษณะภูมิประเทศในลักษณะอื่น ชื่อที่มีความสัมพันธ์กับตำนานหรือเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ 1) มีความสัมพันธ์กับเรื่องราวของพระมหากษัตริย์เจ้าเมืองหรือบุคคลที่ประชาชนนับถือ 2) มีความสัมพันธ์กับตำนานทางพระพุทธศาสนา 3) มีความสัมพันธ์กับกลุ่มชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณนั้น ส่วนชื่อที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรม ได้แก่ ความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมด้านความเชื่อ และวัฒนธรรมทางภาษา

This thesis aims to study the origin and the meanings of tourist places. It also studies the relationship between the names of places, landscape, history and local tradition, emphasizing the 71 names that have been accepted by the Tourism Authority of Thailand since 2004. The data for the study is collected by means of interviewing and studying related documents. There are 5 parts of analyzing data: 1) categorizing the tourist places 2) analyzing the origin of the names of tourist places 3) analyzing the meanings of the name of tourist places 4) analyzing how the names of the tourist places are changed 5) analyzing the relationship between the names of places, landscape, history and local tradition.

The findings show that the names of all places have denotation meaning, except Doi Mae Ra-Merag. There are 2 names having figurative meaning, 23 names having legendary meaning. The names of those places have been found in various aspects as follows: 12 names are according to the landscape, 4 names the rivers' name, 3 names the flora, 2 names the fauna, 10 names the men's names, 12 names the history, 9 names the local area, 11 names the Karen words, 5 names for the suspiciousness, and 3 names are according to other aspects than the above. Besides, some of those names have been changed in 3 aspects: 1) the pronunciation change 2) the verbal change and 3) the whole. The study of the relationship between the names and the geographic condition of the places has showed an indication of the things as follows: 1) the mountainous places, 2) the condition of the cliff, 3) the condition of wood, 4) the landscape related to historical events or features like the monarch, the Buddhist legends, the local community. A number of names are also related to the local belief and the language culture.